



Львівський національний
університет
природокористування

Факультет управління,
економіки та права

Кафедра підприємництва
та торгівлі

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Статистика»

Рівень вищої освіти – *Перший (бакалаврський) рівень*

Галузь знань – *07 «Управління та адміністрування»*

Спеціальність – *075 «Маркетинг»*

Освітньо-професійна програма – *«Маркетинг»*

Кількість кредитів – 4

Компонент освітньо-професійної програми –
обов'язкова

Мова викладання – українська

Лектор курсу	РАЙТЕР Наталія Іванівна
Профайл лектора	https://www.lnup.edu.ua/uk/kafptb/kolektyv-kafedry?id=4571&catid=179
Контактна інформація	rajterni@lnup.edu.ua телефон: +380679818780

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Анотація до курсу	В умовах ефективного розвитку економіки України значення статистики стає дедалі важливішим. Статистика є однією з фундаментальних наук, яку опановують студенти багатьох спеціальностей. Статистичний інструментарій і методи статистики широко використовуються у практичній діяльності працівниками різноманітних підприємств, установ та організацій. Вивчення дисципліни забезпечує формування у фахівців підготовки комплексу професійних знань щодо організації статистичних досліджень, а також навичок збору, обробки, систематизації та аналізу отриманих аналітичних даних. Оволодіння методами статистичного вимірювання і аналізу складних суспільно-економічних явищ і процесів є невід'ємним елементом підготовки висококваліфікованих спеціалістів у різних галузях економіки України.
Мета курсу	Метою курсу «Статистика» є формування у знань щодо методів збору та обробки статистичної інформації для встановлення закономірностей розвитку і руху, розподілу і структури, взаємозв'язків і взаємозалежностей, необхідних для прийняття рішень, а також формування у майбутніх фахівців комплексу теоретичних знань і практичних навичок щодо організації та методики проведення аналізу господарської діяльності, технології її застосування для пошуку резервів підвищення ефективності господарської діяльності. Курс спрямований на ознайомлення студентів з особливостями та основними засадами методології статистики; оволодіння основними поняттями статистики; здійснення збирання та оцінювання статистичної інформації, розробка статистичних формулярів; вивчення прийомів зведення та групування статистичних даних; оволодіння методиками розрахунку абсолютних, відносних

	та середніх величин, їх економічна інтерпретація; набуття знань та вмінь щодо побудови та аналізу рядів розподілу та рядів динаміки; визначення показників варіації та форм розподілу; знання організаційних засад та методичного забезпечення вибірових спостережень; проведення статистичної перевірки гіпотез; прогнозування суспільно-економічних явищ та процесів; набуття знань та вмінь щодо розробки індексних систем та прийомів аналізу індексів; оволодіння статистичними методами вимірювання зв'язку.
Пререквізити курсу	економічна теорія (макро- та мікроекономіка), вища математика, інформаційні системи.
Формат курсу	Проведення лекцій, практичних і семінарських занять та консультації для кращого розуміння тем, виконання СРС, проведення наукових досліджень та опублікування їх результатів (написання статей, тез конференцій, доповідей круглих столів, семінарів тощо). В процесі навчання студентів проводяться різні види лекцій, зокрема тематичні лекції, лекції- дискусії, проблемні лекції. При проведенні практичних занять передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як виконання індивідуального завдання на комп'ютері в середовищі Microsoft Excel з використанням реальних статистичних даних, а також обговорення, тематичні дискусії. Проведення практичного заняття ґрунтується на попередньо підготовленому методичному матеріалі, тестах для виявлення ступеня оволодіння студентами необхідними теоретичними положеннями, наборі окремих завдань для розв'язку і аналізу їх студентами під час заняття.
Підсумковий контроль	Екзамен

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Зміст тем курсу
Тема 1. Предмет, метод, завдання та організація статистики.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Становлення статистики як науки. Предмет статистики. 2. Метод статистики та статистична методологія. 3. Завдання статистики в сучасних умовах та її організація в Україні. 4. Зв'язок статистики з іншими науками.
Тема 2. Статистичне спостереження.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Суть і джерела статистичного спостереження. 2. Організаційні форми і види статистичного спостереження. 3. Помилки статистичного спостереження та способи їх виправлення.
Тема 3. Зведення і групування статистичних даних. Наочне відображення статистичних даних.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Завдання зведення, його зміст. 2. Види зведень. 3. Статистичні групування і методика їх проведення. 4. Статистичні таблиці, їх види та правила побудови. 5. Основні види статистичних графіків.
Тема 4. Ряди розподілу.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Статистичні ряди розподілу, їх значення. 2. Види рядів розподілу, їх складові елементи. 3. Графічне зображення рядів розподілу.
Тема 5. Абсолютні і відносні величини.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Система статистичних показників. 2. Поняття про абсолютні і відносні показники. 3. Види абсолютних показників та їх значення. Одиниці виміру. 4. Види відносних величин, форми їх виразу та способи вираження.
Тема 6. Середні величини і показники варіації.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Умови застосування середніх величин. 2. Види середніх, способи їх визначення та сфера застосування. 3. Математичні властивості середніх.

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Структурні середні. Мода і медіана. 5. Варіація ознак та причини її виникнення. 6. Види та основні показники варіації.
Тема 7. Вибіркове спостереження.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про вибіркове спостереження. 2. Похибки вибірки. 3. Розрахунок необхідної чисельності вибірки. 4. Попередня перевірка результативності вибору.
Тема 8. Ряди динаміки.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Суть рядів динаміки та їх види. 2. Показники рядів динаміки. 3. Способи обробки рядів динаміки. 4. Прогнозування економічних явищ і процесів.
Тема 9. Статистичне виявлення взаємозв'язків та взаємозалежностей.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Види взаємозв'язків між явищами. 2. Поняття про кореляційно-регресійний аналіз. 3. Парна прямолінійна кореляція. 4. Криволінійна кореляція. 5. Множинна кореляція.
Тема 10. Індекси.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Загальне поняття про індекси. 2. Види індексів та способи їх обчислення. 3. Способи побудови та особливості застосування індексів.
Тема 11. Економічна та соціальна статистика.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Методологія економічної та соціальної статистики. 2. Статистика продукції. 3. Статистика ринку та цін. 4. Статистика праці. 5. Статистика населення. 6. Статистика рівня життя населення

Компетентності, яких набуває студент при вивченні дисципліни відповідно до освітньо-професійної програми

Загальні компетентності

- ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК8. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

Фахові компетентності

- СК3. Здатність використовувати теоретичні положення маркетингу для інтерпретації та прогнозування явищ і процесів у маркетинговому середовищі.
- СК6. Здатність проводити маркетингові дослідження у різних сферах маркетингової діяльності.
- СК7. Здатність визначати вплив функціональних областей маркетингу на результати господарської діяльності ринкових суб'єктів.
- СК11. Здатність аналізувати поведінку ринкових суб'єктів та визначати особливості функціонування ринків.
- СК12. Здатність обґрунтовувати, презентувати і впроваджувати результати досліджень у сфері маркетингу.

Програмні результати навчання

- Р2. Аналізувати і прогнозувати ринкові явища та процеси на основі застосування фундаментальних принципів, теоретичних знань і прикладних навичок здійснення маркетингової діяльності.
- Р3. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань у сфері маркетингу.
- Р4. Збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та маркетингові показники, обґрунтовувати управлінські рішення на основі використання необхідного аналітичного й методичного інструментарію.
- Р6. Визначати функціональні області маркетингової діяльності ринкового суб'єкта та їх взаємозв'язки в системі управління, розраховувати відповідні показники, які характеризують результативність такої діяльності.

P10. Пояснювати інформацію, ідеї, проблеми та альтернативні варіанти прийняття управлінських рішень фахівцям і нефахівцям у сфері маркетингу, представникам різних структурних підрозділів ринкового суб'єкта.

P12. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

АКАДЕМІЧНА ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, звільнення, лікарняний).

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, звільнення з поважних причин) студенти, які пропустили заняття, відпрацьовують їх у додатковий час згідно графіка відпрацювання пропущених занять.

Політика щодо академічної доброчесності. Студенти зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності відповідно до Положення «Про академічну доброчесність у Львівському національному університеті природокористування» (https://www.lnup.edu.ua/files/principle_NMVZYAVO/1.pol_pro_akad_dobr.pdf).

Політика щодо використання електронних засобів. На заняттях можна користуватися електронними засобами (ноутбук, планшет, телефон) виключно для діяльності, яка пов'язана з проблематикою курсу. Їхнє використання для інших цілей не допускається. Списування під час контрольних робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Для виконання тестів в системі Moodle (інших ресурсах) рекомендується використовувати ноутбуки, планшети та телефони.

Методи контролю. Для діагностики результатів навчання використовується поточне опитування, тестування, розв'язання задач; письмові тести та задачі за змістовими модулями (розв'язування навчальних, ситуаційних та тестових завдань, кейсів), командні проекти; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; студентські презентації та виступи на наукових заходах. Контроль за рівнем засвоєння навчальної дисципліни передбачає використання таких його видів і методів.

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

Виконання практичних та семінарських занять, питання для самоконтролю, практичні та ситуаційні завдання, перелік тематичних питань і порядок виконання самостійної роботи студентами відображені у методичних рекомендаціях:

1. Лисюк О.В., Райтер Н.І., Маркович Н.В. Статистика. Методичні рекомендації для виконання практичних робіт студентами спеціальностей: 071 “Облік і оподаткування”, 072 “Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок”, 073 “Менеджмент”, 075 “Маркетинг”, 076 “Підприємництво та торгівля” ОС “Бакалавр”, 2024. 38с.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Основні:

1. Горкавий В.К. Статистика: підручник. Київ: Аграрна освіта, 2009. 512 с.
2. Мармоза А.Т. Статистика сільського господарства: навч. посіб. Київ: Ельга-Н, КНТ, 2007. 696 с.
3. Статистика : теоретичні засади і прикладні аспекти : навч. посіб. / [Р. В. Фещур, А. Ф. Барвінський, В. П. Кічор та ін.] ; за наук. ред. Р. В.Фещура. – 2-ге вид. оновлене і

доповнене. Львів : «Інелект- Захід», 2003. 576 с.

4. Матковський С.О., Гальків Л.І., Гринькевич О.С., Сорочак О.З. Статистика: навч. посіб. Львів: Новий Світ-2000, 2016. 432 с.
5. Матковський С.О., Гальків Л.І., Гринькевич О.С. Статистика: практикум: навч. посіб. Львів: Новий Світ-2000, 2017. 140 с.
6. Бізнес-статистика: навч. посібник [Матковський С.О., Гринькевич О.С., Вдовин М.Л., Вільчинська О.М., Марець О.Р., Сорочак О.З.]. К.: Алерта. 2016. 280 с.

Допоміжні:

1. Акімова О.В., Дубинська О.С. Статистика в малюнках та схемах: навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2007. 168 с.
2. Барабаш Н.С. Аналіз господарської діяльності: навч. посібник / за ред.Є.В.Мниха. – К.:2005. – 394с.
3. Герасименко С.С., Головач А.В., Єріна А.М. Статистика: навч. посіб. Київ: КНЕУ, 2000. 468с.
4. Кіндрацька Г.І., Економічний аналіз : підручник / Г. І. Кіндрацька, М. С. Білик, А. Г. Загородній ; ред. Загородній А. Г. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2008. – 487с.
5. Липчук В., Дудяк Р. Маркетинг і його статистичне забезпечення: навч. посіб. Львів, 2000. 228 с.
6. Опря А.Т. Статистика (з програмованою формою контролю знань) : підручник. Київ: Урожай, 1996. 448 с.
7. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства: навч. посіб. – 2-ге вид., випр. і доп. / Г.В. Савицька – К. : Знання, 2005. – 662 с.
8. Тринько Р.І. Основи теоретичної і прикладної статистики: навч. посіб. Київ: Знання, 2011. 397 с.
9. Тринько Р.І. Теорія статистики: навч. посіб. Львів, 2003. 320 с.
10. Уманець Т.В. Загальна теорія статистики: навч. посіб. Київ: Знання, 2006. 239 с.
11. <https://www.ukrstat.gov.ua> – Державна служба статистики України.
12. <https://www.lv.ukrstat.gov.ua> – Головне управління статистики у Львівській області.